

Parafia Rzymsko-Katolicka Wniebowzięcia NMP w Bielawie

STANDARDY OCHRONY DZIECI W PARAFII WERSJA SKRÓCONA

1. Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci

- ✓ Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko mogło się czuć w parafii dobrze, było w niej akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w parafii lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
- ✓ Każda osoba w naszej parafii jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: księża, siostry zakonne, pracownicy, animatorzy, rodzice, dzieci i młodzież. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- ✓ W parafii wyznaczona jest osoba, która ma szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem:
 - osoba zaufania – Małgorzata Kuśmierk
kontakt: 600 90 44 92
- ✓ Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o dzieci i młodzież, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój.
- ✓ W parafii organizowane są różne inicjatywy edukacyjne skierowane do pracowników, animatorów, rodziców, dzieci i młodzieży. Szkolenia i warsztaty dotyczą sposobów tworzenia bezpiecznego środowiska, ochrony przed krzywdzeniem i przeciwdziałania różnym formom przemocy.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników parafii lub dzieci.

- ✓ Każdy sygnał świadczący o tym, że dziecko może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią, jest zawsze bardzo poważnie traktowany przez pracowników parafii. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Pracownicy parafii podejmują działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.
- ✓ Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy dzieci i młodzież są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować pracowników parafii/animatorów/osobę zaufania.
- ✓ Szczególnie ważną częścią standardów są zasady bezpiecznych relacji między dorosłymi a dziećmi oraz między dziećmi. Mają one służyć tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska w parafii. Pracownicy/animatorzy będą zawsze reagować na przekraczanie i nierespektowanie przyjętych zasad.
- ✓ Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich dzieci. Godność każdej osoby jest w naszej parafii szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdej osoby, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.
- ✓ Pracownicy parafii/animatorzy powinni reagować na niewłaściwe zachowania dziecka wobec samego siebie, rówieśników lub dorosłych, upominając go i stosując przyjęte w parafii środki dyscyplinujące. Jest to przejaw troski osób dorosłych o bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci.
- ✓ Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Parafia dba o to, by dostęp do Internetu był bezpieczny, wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość dostępu do treści szkodliwych. Ponadto pracownicy parafii reagują na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Dziecko zawsze może poprosić o pomoc, gdy on sam lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.
- ✓ Pracownicy parafii dbają o ochronę wizerunku dzieci i młodzieży. Rodzice decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem parafii są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci, których rodzice wyrazili na to

zgode. Każde dziecko w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Pracownicy szanują decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.

- ✓ Dzieci i młodzież powinny szanować prawo do prywatności rówieśników oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

2. Zasady bezpiecznych relacji pracowników parafii z dziećmi

W standardach ochrony dzieci znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników parafii. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe pracujące w parafii:

- ✓ Pracownicy parafii podejmują działania dla dobra dzieci i w ich najlepszym interesie.
- ✓ Każde dziecko jest traktowane z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- ✓ Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego dziecka.
- ✓ Pracownicy dbają o tworzenie odpowiednich relacji z dziećmi, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- ✓ Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- ✓ Niedopuszczalne jest nawiązywanie z dziećmi i młodzieżą jakiegokolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.
- ✓ Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dzieci dla celów prywatnych.
- ✓ Każdy kontakt z dziećmi jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych na rzecz parafii. Pracownicy nie mogą utrzymywać relacji prywatnych z dziećmi (poza sytuacjami, gdy kontakty poza parafią wynikają z innych przyczyn – np. pracownik jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny dziecka).

W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do osoby przyjmującej zgłoszenia, innego pracownika parafii, którego darzy zaufaniem, lub bezpośrednio do proboszcza.

3. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

1. Zasady chroniące dotyczące dzieci (granice zachowań)

Dzieckiem jest osoba, która nie ukończyła 18. roku życia. Dziecko, rozwijając się, konstituuje siebie jako osobę. Potrzebuje do tego opieki, troski, serdeczności, kształcenia i wychowania. Dzieje się to w rodzinie, ale również poprzez relacje z autorytetami oraz wartościami przekazywanymi w środowisku rówieśniczym i wychowawczym. Wszelkie oddziaływanie wychowawcze zawsze musi się dokonywać z poszanowaniem woli rodziców bądź prawnych opiekunów.

Wprawdzie niemożliwe jest stworzenie wyczerpującej listy zachowań niepożądanych, ani też wskazanie precyzyjnych granic wszystkich zachowań, należy jednak kierować się poniższymi wskazówkami oraz roztropnością i wrażliwością ewangeliczną.

Zasady te dotyczą nie tylko relacji dorosły – dziecko, ale również relacji pomiędzy dziećmi (**Załącznik 5**).

2. Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim

- Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie parafii powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.
- Nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie (zalecane powiadomienie rodziców lub przełożonego) i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o transparentność (np. przeszklone lub uchylone drzwi pomieszczenia, które nie mogą być zamknięte na klucz, obecność innych osób w bezpośrednim pobliżu, powiadomienie innych osób o spotkaniu itp.). Indywidualnych spotkań z dziećmi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać. Spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych (po godz. 20.00 lub nocą).
- Dzieci nie mogą przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego. Nie powinny też towarzyszyć duszpasterzom w miejscach lub w sprawach niezwiązanych ze sprawowaniem posługi lub formacją.
- Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności dzieci.
- Dzieci na terenie parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego dziecka, chyba że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa poza-parafialnego, np.

Ruchu Światło-Życie, KSM, w tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy. Osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych.

- Jeśli spotkania formacyjne, np. przygotowanie do bierzmowania, odbywają się w domach wybranych rodzin, również muszą być przeprowadzane w grupie, nigdy indywidualnie.
- Zakazuje się przewożenia dzieci prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę, bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.
- Niestosowne jest skracanie dystansu przez przechodzenie na „ty” osoby dorosłej z dzieckiem.
- W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
- W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozeznaczyć, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić specjalista.
- W obecności dzieci nie wolno wypowiadać treści i żartów o podtekście seksualnym. Zabronione jest prezentowanie dzieciom treści obscenicznych, erotycznych, pornograficznych lub mających podtekst seksualny, zawierających sceny brutalnej przemocy bądź nieodpowiednich do wieku i wrażliwości odbiorców w jakikolwiek sposób i za pomocą jakiegokolwiek urządzenia.
- Niedozwolone jest stosowanie przemocy fizycznej oraz psychicznej, takiej jak: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, dokuczanie, szykanowanie, znęcanie się itp., zarówno w bezpośrednich kontaktach, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.
- Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe (w obszarze spowiedzi, poradnictwa itp.).
- Każdy przypadek przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej) czy seksualnej pomiędzy dziećmi wymaga natychmiastowej reakcji ze strony opiekunów.
- Nie wolno dotykać dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych.

3. Zachowania niedozwolone:

- wszelkie formy okazywania niechcianej czułości;
- dotykanie piersi, pośladków, genitaliów i ich okolic (choćby przez bieliznę lub odzież);
- pocałunki;
- mocne i zamykające uściski, uniemożliwiające przerwanie kontaktu;
- klepanie po pośladkach, udach, kolanach, głowie;
- łąskotanie lub mocowanie się w dużej bliskości cielesnej;
- masaże;
- sadzanie na kolanach;

- kładzenie się lub spanie obok;
- ocieranie się;
- seksualizacja i seksizm;
- różne formy poniżania oraz mobbing;
- używanie wulgaryzmów.

4. Zachowania właściwe w naszym kręgu kulturowym:

- uścisk dłoni lub delikatne objęcie, przytulenie, pocałunki w policzek;
- delikatne poklepanie po ramionach lub plecach jako wyraz akceptacji wsparcia, pocieszenia;
- dotyk ramion, rąk czy barku jako wyraz bliskości;
- trzymanie się za ręce w czasie np. zabawy lub dla uspokojenia wzburzenia emocjonalnego;
- trzymanie za ręce dzieci w czasie spaceru;
- siadanie w pobliżu małych dzieci;
- podnoszenie lub trzymanie na rękach dzieci do ok. 3. roku życia;
- przytulanie i branie na kolana małych dzieci za zgodą ich rodziców i najlepiej w ich obecności;
- dzieciom nie wolno robić zdjęć lub filmować bez ich zgody. Nie wolno upubliczniać zdjęć, filmów z udziałem dzieci bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych w związku z informowaniem o wydarzeniach;
- zabrania się częstowania dzieci tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, posiadania środków niedozwolonych przez prawo. Nie wolno również tolerować ich posiadania oraz zażywania przez dzieci.

5. Zasady ochrony dotyczące wyjazdów

- Zachęca się do pełnej transparentności w organizowaniu spotkań z dziećmi. Na początku roku formacyjnego w parafii należy:
- zapoznać rodziców lub opiekunów prawnych dzieci z harmonogramem prowadzonych spotkań;
- zadbać o wyrażenie przez nich zgody w formie pisemnej na udział w spotkaniach;
- ustalić zasady odbioru dzieci;
- ustalić zasady komunikacji elektronicznej z dziećmi;
- wszystkie formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególnie wypoczynku dzieci powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- na wyjazdy grupowe należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych,

po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji (regulaminem). Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem;

- podczas wyjazdów parafialnych opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie. Szczególnie zadbać należy o ochronę dzieci w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

6. Zasady ochrony dotyczące kontaktów przez media oraz udostępniania z Internetu

- Parafie, które zapewniają dzieciom dostęp do Internetu, powinny wdrożyć środki bezpieczeństwa uniemożliwiające dostęp do treści stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. Na urządzeniach umożliwiających dostęp do Internetu powinno być zainstalowane i aktualizowane oprogramowanie filtrujące treści, zaś korzystanie z Internetu powinno być monitorowane przez wyznaczoną osobę przynajmniej w sposób umożliwiający ustalenie, kto, kiedy i z jakich treści korzystał (np. indywidualne konta dla wszystkich użytkowników). Szczegółowe zasady korzystania z Internetu powinny być zawarte w stosownym regulaminie.

7. Zasady chroniące dotyczące wszystkich, również dorosłych

- Sakrament pokuty i pojednania, a także spotkania związane z towarzyszeniem duchowym powinny odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych (konfesjonał lub miejsce osobne, ale widoczne). Jeśli nie można zachować tej zasady (np. w czasie wakacji, pielgrzymki czy przy spowiedzi osoby chorej czy z niepełnosprawnością), należy zadbać o to, by spowiednik i penitent byli dostępni (drzwi pomieszczenia nie mogą być zamknięte na klucz) lub widoczni dla innych osób (np. przeszklenia w drzwiach, uchylone drzwi do pomieszczenia). Niedopuszczalne jest spowiadanie lub tzw. rozmowy duchowe w pokojach prywatnych.
- Podczas Mszy świętych o uzdrowienie połączonych z modlitwą wstawienniczą należy zadbać o to, aby modlitwa taka odbywała się przy głównym ołtarzu, w miejscach godnych, widocznych, centralnych, a nie w różnych „zaułkach”, przyciemnionych pomieszczeniach itp.
- Zaleca się, aby odwiedziny chorych (dotyczy księży oraz szafarzy i wolontariuszy) odbywały się w obecności osoby trzeciej (kogoś z rodziny, z sąsiedztwa, osoby posługującej w parafii). Do udziału w wizytach duszpasterskich (kolęda) należy zapraszać

tylko takie osoby (służba liturgiczną, organista, zakrystianin, kościelny), które wykazują się odpowiednią dojrzałością np. w obszarze zachowania dyskrecji.

- Zobowiązania i obietnice księdza, pracownika lub osoby posługującej w parafii, zwłaszcza te, za które uiszczono wynagrodzenie, powinny być udokumentowane w formie pisemnej, a kopia przekazana beneficjentowi.

4. Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

✓ W sytuacji gdy:

- doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią,
- jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
- dzieje się coś niepokojącego,
- przeżywasz trudne chwile,
nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

✓ Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w parafii o pomoc:

- osoba przyjmująca zgłoszenia o krzywdzeniu / osoba zaufania;
- ksiądz/siostra zakonna;
- animator;
- każdy pracownik parafii, którego darzysz zaufaniem.

✓ Możesz też szukać wsparcia poza parafią. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:

- **800-12-12-12** – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;
- **116-111** – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
- **112** – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.